

Nyelvtan / grammatica **Az igeragozás / Werkwoordvervoeging**

Twee soorten van de werkwoorden:

- **Intransitieve (onovergankelijke) werkwoorden:** kunnen **geen** lijdend voorwerp krijgen. Voorbeelden:
mosolyogni (glimlachen) – Hij glimlacht.
menni (gaan) – Ik ga. enz.
- **Transitieve (overgankelijke) werkwoorden:** kunnen een lijdend voorwerp bij zich hebben. Voorbeelden:
nézni (zien) – Pieter ziet haar (waarbij “haar” het lijdend voorwerp is.)
olvasni (lezen) – Hij leest een boek (waarbij “een boek” het lijdend voorwerp is.)
főzni (koken) etc. – Ik kook snel een soep (waarbij “een soep” het lijdend vw. is.)

Hongaarse vervoeging:

In elke tijd kunt u op twee manieren werkwoorden vervoegen (**onbepaalde en bepaalde vervoeging**). Dat is een lastig en allervreemdste thema voor elke Nederlander ☹ Algemeen geldt dat bij intransitieve werkwoorden altijd de onbepaalde vervoeging wordt gebruikt. Bij transitieve werkwoorden kunnen beide soorten vervoegingen voorkomen. Wanneer de bepaalde en wanneer de onbepaalde vervoeging gebruikt wordt, probeer ik in de volgende basisregels met voorbeeldzinnen uit te leggen.

I. De onbepaalde vervoeging

II. De bepaalde vervoeging

II. Wanneer wordt de bepaalde vervoeging gebruikt?

Hongaars (regels en voorbeelden)	Hongaarse voorbeelden in het Nederlands
<p>1. Het lijdend voorwerp heeft een bepaald lidwoord (a, az): <i>Látom <u>a</u> gyereket / <u>az</u> ablakot.</i> (De identiteit van het kind is bekend, dus ik en het ander weet om welk kind het gaat.)</p> <p>2. Het lijdend voorwerp is een eigennaam: <i>Látom <u>Budapestet</u> / <u>Attilát</u>.</i></p> <p>3. Het lijdend voorwerp is een aanwijzend voornaamwoord (ez, az): <i>Látod? - Igen, <u>azt</u> látom.</i></p>	<p><i>Ik zie het kind / het venster.</i> (De identiteit van het kind is bekend, dus ik en de ander weet om welk kind of venster het gaat.)</p> <p><i>Ik zie Boedapest / Attila.</i></p> <p><i>(deze/dit, dat...)</i> <i>Zie je <u>dat</u>? Ja, <u>dat</u> zie ik.</i></p>

¹ ev.: enkelvoud, mv.: meervoud

<p>4. Het lijdend voorwerp is de 3^e persoon enkelvoud of meervoud van het persoonlijke voornaamwoord (<i>ő</i> (ev.) / <i>ők</i> (mv.)) ¹: <i>Látom őt / őket</i></p> <p>5. Het lijdend voorwerp is de beleefdheidsvorm van het persoonlijke voornaamwoord in enkelvoud of meervoud (<i>Ön / Önök</i>): <i>Látom Önt / Önöket.</i></p> <p>6. Het lijdend voorwerp is een wederkerend (a) of wederkerig voornaamwoord (b): a) <i>Látom magam(at)</i> b) <i>Sokszor látjuk egymást.</i></p> <p>7. Het lijdend voorwerp is een zelfstandig naamwoord met een bezittelijke persoonsuitgang: <i>A pénzedet akarom!</i> <i>Látjuk a házatokat.</i></p> <p>8. Het lijdend voorwerp is een bijzin met een lijdend voorwerpfunctie: “látni + lijdend voorwerp” → <i>Látom, hogy jössz</i> (Mit látsz? → “hogy jössz.”)</p> <p>9. Het lijdend voorwerp wordt gevormd door een citaat (indirecte rede): “Szép lány Erika?” –kérdezi Péter.</p>	<p>(zij, hij) <i>Ik zie hem, haar / hen.</i></p> <p>(U (ev.) / U (mv.)) <i>Ik zie U.</i></p> <p><i>Ik zie mezelf.</i> <i>Wij zien elkaar vaak.</i></p> <p><i>Je geld wil ik hebben!</i> <i>Ik zie jullie huis.</i></p> <p>“zien + lijdend voorwerp” <i>Ik zie, dat je komt.</i> (Wat zie je? → dat je komt.)</p> <p>“Is Erika een mooi meisje?” vraagt Pieter.</p>
<p>Opmerkingen:</p> <p>Opvallend is, dat het achtervoegsel –t van het lijdend voorwerp bijna in elke zin voorkomt (zwart gemarkeerd).</p>	